

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 16.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat și la loterie.

La

Abonament lunar

pentru

Decembrie st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”.

Dușmanii monarhiei.

(*) In vreme-ce caosul politic din Austria se mărește și se agravează mereu, prin înverșunarea chestiilor de naționalitate, cari azi se răsună, pentru-că decenii de-arindul au fost neglijate din partea cercurilor conducătoare dela Viena, — devine tot mai limpede, că monarhia noastră are dușmani interiori implacabili, în chiar elementele protejate totdeauna de politica vieneză: *eghemoniștii germani și eghemoniștii maghiari*. Și unii și alții nu prea fac secret din năzuințele lor dușmănoase integrității monarhiei și siguranței dinastiei, ori de câte-ori li-se pare că e în favoarea propriilor interese politice.

Caosul din Austria a provocat evidența cea mai curată a acestor primejdii pentru monarhie și pentru dinastie. În Austria, eghemonii germani delaturăți dela puterea ai cărei detentori erau, s'au dedat și se dedau, mai des pe ascuns, une-ori și fățiș, la demonaștrii, la uneltiri și la visări pangermanice. În Ungaria eghemonii maghiari cari mențin puterea de stat pe care s'au instăpânit și ei prin egalitate — manifestă cu ori-ce ocazie potrivită, exploatarea din caosul austriac, porniri de independență, veleități de rupere dela Austria.

Aceștia, Nemții și Maghiarii eghemoniști, sunt adevărații și singurii dușmani interiori ai monarhiei noastre, ear' toate celelalte naționalități subjugate constituie în faptă elementul cel mai patriotic și cel mai dinastic. De aici anomalia grozavă și nesiguranța permanentă a stărilor politice din monarhie: elementele dușmănoase integrității statului și destructive în ordinea de stat sunt privilegiate de cercurile conducătoare dela Viena, ear' elementele de consistență și de razim pentru monarhie și pentru dinastie sunt tractate cu ilegalitate și nesocotință de către factorii decisători în stat.

Primejdia cu care amenință Maghiarii siguranța integrității monarhiei, am văzut-o totdeauna indicată în permanență prin agitațiile kossuthiste isvorite din însuși sentimentul obște al Maghiarilor — în sufletul lor toți vrășmași ai monarhiei și dinastiei...

Acum, de când cu răsturnarea eghemoniei germane dincolo de Leitha, își arată capul și ceaialtă primejdie — pangermanismul, care tinde la destrucțiunea monarhiei noastre în scopul de a înțări și de a mări imperiul german și germanismul.

Broșura politică despre care am scris zilele acestea, este o probă viu ilustrantă a situației acesteia. Fie că s'a scris de către un bărbat politic din Germania, fie că s'a scris de unul din Austria, el este la tot cazul un Neamț, care azi întrunește simpatia maselor germane austriace pentru ideile sale. În vremea din urmă, Nemții austriaci s'au dovedit de atâtea-ori irredentiști, au aranjat de repește-ori demonstrații pangermaniste. Avem deci cuvinte puternice să vedem în acea broșură vederi și sentimente profesate azi de mulți Nemți austriaci.

Care-i scopul broșurei și ce se spune acolo, am arătat în articolele noastre de resumare a broșurei. Scurt zis, se face propagandă pangermanistă cea mai categorică pe tesa »prăbușirii Austriei« și a »reconstruirii pe baze germane».

Teoriile anonimului politician sunt dogme în punctul acesta; el nu cunoaște pedeci cari ar pute delatura prăbușirea Austriei. Încât pentru reconstruirea ei, deasemenea nu cunoaște decât o formațiune germană, care pentru imperiul german și în genere pentru germanism ar fi o »chestie de vieață».

Nu vom discuta aceste teorii curioase și temerare. Asemenea teorii politice nici nu se discută, ci simplu se resping. Ele sunt curat *socoteală fără birtaș*. Și birtașii se arată aici mulți: toate naționalitățile din monarhie, în afară de Maghiari, și toate statele vecine! Este și interesantă și nostimă împărțirea de către anonim a Austriei și descrierea sorței ce ar avê-o Ungaria. Sunt combinațiile hazlii ale unei echilibristici politice senzaționale, dar' care tocmai din motivul că e senzațională prin îndrăzneala sa — rupe ușor gâtul celor-ce joacă după regulile lui.

Cine ar căuta justete, bun simț politic și sentiment de libertate generală la autorul broșurei? Tot ce se afirmă și tot ce se propune, e injust, fără de bun simț politic și contrazicător adevăratului sentiment de libertate generală, pentru-că totul isvoroșește din șovinism, din fanatism pangermanist. În măsura în care se prevede prigonirea și ingenucherea Slavilor din Austria prin puterea germană, ear' naționalitățile din Ungaria sunt promise bunului plac unguresc, — pe seama Sașilor din Ungaria se cer exclusiv drepturi naționale. Acesta-i meresciv logic al ideilor de egalitate națională debitate cu mult tupeu în broșură.

Dar' la ce se te și aștepti dela cei-ce propagă ideile brutale ale cutoștății naționalităților mai mici? La ce ne așteptăm dela șovinismul maghiari?

Bruscheța ce se degajează din toate teoriile autorului pangerman, ne repugnă. Este însă vorba de cea mai patentă fantasmagorie în toată broșura, deci nu ne putem simți îndemnați să discutăm serios cu năbădăiosul pangerman.

Scopul nostru poate fi numai să relevăm simptomul ce reșede în această broșură și care dă probe de primejdia mare ce consistă pentru monarhia noastră în pangermanism.

În același timp, relevăm faptul elocvent că și broșura asta, întocmai ca situațiile politice reale dela noi, prezentă ca firești aliați, pe Maghiari și pe Nemții irredentiști — spre rumarea monarhiei. Prin deducție, e de constatat tot atât de sigur, că celelalte naționalități sunt toate credincioase monarhiei și dușmane vrășmașilor ei interiori, ca și celor esteri.

Și totuși, Nemții și mai ales Maghiarii s'au făcut prin dualism stăpânii edificiului, pe care vreau să-l ruineze, ear' cei-ce apără edificiul sunt oprimați și schinjuiți. Pentru Dumnezeu, când li-se vor deschide ochii factorilor decisivi dela Viena?!

Sibiu, 30 Nov. n.

Delegațiunile. Deschiderea solemnă a sesiunii delegațiunilor, se face, după-cum am mai scris, mâine, Vineri, la orele douăsprezece, în Burg-ul dela Viena; ear' Sâmbătă își va face ministrul comun de externe, contele Goltzowski, cunoscutul seu ex-oseu asupra politicii externe, în fața ambelor delegațiuni.

Din Austria. Guvernul austriac continuă tratativele cu Cehii. Clubul Cehilor, de altă parte, continuă a rămâne intransigent. Cehii au declarat, că actualului guvern nu pot să-i voteze nimic; și astfel guvernul se nu se legene în speranță, că unul măcar din proiectele sale va fi votat pe cale parlamentară, pentru-că la momentul dat, se va începe adevărata obstrucție în reichsrath. Guvernul austriac se ocupă deci

cu ideea, ca totuși să reguleze întâiu chestia limbilor și spre acest scop dorește să fină o conferență mixtă, compusă din Nemți și din Cehi, ear' cu punerea ei la cale a însărcinat pe presidentul casei de sus, principele Windischgrätz. Comisiunea parlamentară a »dreptei-încă ține conferență, aproape în permanență, pentru a afla modalitatea de a li-se da Cehilor satisfacție pentru revocarea cunoscutelor ordonanțe. Cehii zic, că satisfacție li-se compete negreșit. Să li-o dea deci guvernul, sau să li-o dea majoritatea, că de nu, »și-o iau ei. Comisiunea »dreptei« se mai ocupă și cu chestia, că oare cum ar fi mai bine, să respingă *cuota și pactul*, sau să împedee votarea lor. Pentru guvern natural că și una și alta e — rău.

Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, secția București, e convocată pe Duminică la adunare generală. La ordinea zilei e pusă darea de seamă a secretarului și a cassarului despre mișcarea secțiunii în decursul anului.

Din parlament. În dieta maghiară s'a discutat ieri proiectul de lege despre spriginirea industriei indigene. Toți oratorii au vorbit în favorul proiectului de lege. Contele Serényi a accentuat lipsa ce o duce țara de capitale străine și de specialiști străini, și a cerut ca statul să dea garanții capitalilor străine, ca astfel să li-se facă mai ușoară intrarea în țară. Ministrul de comerț Hegedüs a declarat, că guvernul va da tot spriginul seu industriei țerei, însă numai pe cale naturală. Constată, că până acuma țara a spesat patru sute de milioane pentru articole de industrie străină. Proiectul de lege s'a primit în general și în special, ear' în urmă prim-ministrul Széll a prezentat un proiect de lege despre o nouă corectură a legii electorale.

Quota. Comisiunea financiară a dieții maghiare a primit proiectul de lege despre stabilirea cotei, ca basă pentru discuția specială, în care va intra astăzi. În contra urcării cotei au luptat Kossuthiștii, pe cari 'i-a combătut cu succes prim-ministrul Széll.

Camerile române s'au constituit astfel: Senatul a ales president pe dl C. Boerescu, cu 75 voturi, contra 22, pe cari le-a întrunit dl Teodor Rosetti, junimist, — ear' vicepresidenții au fost aleși domnii: Gr. Cogălnicean, V. Ghica, Dr. Severean și Teodor Văcărescu. Camera a ales president pe dl C. Olănescu, vicepresidenții pe domnii G. Panu și Nicu Filipeșcu.

Pactul. În ședința de Marți a reichsrath-ului austriac, s'a terminat discuția asupra primei cărți a rescriptelor împărătești, prin cari s'a făcut la timpul seu promulgarea legilor referitoare la pactul cu Ungaria. S'a decis trecerea rescriptelor la comisiunea respectivă, care va veni acum cu o propunere concretă, asupra căreia se va începe apoi adevărata luptă parlamentară. În ședința de Marți a fost interesantă vorbirea de trei ore a Cehului Mastalka, foarte vehementă la adresa Coroanei, căreia 'i-a făcut imputarea, că nu se ține de cuvânt. Al doilea orator general, Kaiser, care a vorbit în numele »stângei«, încă a declarat, că partidul seu nu va vota pactul. Mai e de relevat și vorbirea lui Türk, care luând cuvântul în chestie personală, a spus-o pe față, că soluția sa pentru sanarea tuturor relelor este: *Uniunea personală cu Ungaria și unirea Austriei cu Germania*. Peste tot, dispoziția e foarte dușmănoasă Maghiarilor, un lucru pe care-m' recunoș și-l relevează și patrioticele noastre, cu mare măhnire.

Dreptul electoral. Curia a adus un deciz principiar, de cuprinsul, că dintre învățători numai cei definitivi și cei pensionați nu. De altă parte earăși a declarat, că servitorii și bachelarii dela căile ferate, încă vin puși în categoria funcționarilor publici, căroră le compete dreptul electoral. Va să zică, un bacheler dela căile ferate are mai multă inteligență și mai mare independență sufletească decât un învățător provisor sau pensionat. Logică unguerească!

Judecătorile cu jurați.

(Urmare).

Bărbații de încredere.

Membrii comisiunii ce operează pe baza §-lui 14 și 15, se iau din lista în care reprezentanța municipală (congregația) trece doisprezece bărbați de încredere din sinul ei, cu mandat pe un an; listă, pe care o transmite până la finea lui Octombrie președintelui de tribunal, pe lângă care se află organizată judecătoria cu jurați.

Dacă se află două municipii pe teritoriul judecătoriescu jurați, fiecare municipiu numește câte șase bărbați de încredere; ear' dacă se află mai multe decât două, — fiecare numește câte patru bărbați de încredere.

Dacă pe teritoriul unui municipiu se află mai multe judecătoriescu jurați, municipiul acesta dă bărbații de încredere pentru toate.

Funcționarilor publici nu pot să fie bărbați de încredere.

Președintele stabilește — dacă se cer — diurne și spese de călătorie pe seama bărbaților de încredere, cu domiciliul afară din localitate, precum și pe seama funcționarilor supremi administrativi, — și le trece în sarcina pașalului penal.

Președintele poate să pedepsească cu amendă până la două sute de coroane pe membrul de încredere, invitat în toată regula, dacă nu se prezentează punctual la ședința comisiunii; ear' pe funcționarul administrativ îl denunță superiorității sale. (§. 18).

Sortarea juraților.

În preajma fiecărei sesiuni, tribunalul ține o ședință publică, la care ia parte presidentul și doi judecători. La ședința aceasta trebuie invitat și procurorul, ear' despre ținerea ei se avisează și camera advocațială, ca să trimită un reprezentant, dacă vrea. În ședința tribunalul trage la sorți treizeci de jurați și zece suplenți. Procedura e următoarea: Un judecător cetește numele fiecărui jurat trecut în lista anuală, dar' scris pe o hârtie, și aruncă hârtia în urna de pe masă. Tot așa se face și cu suplenții, al căror nume, scrise pe hârtie, le cetește același judecător și așează hârtiile în altă urnă. Scoaterea din urnă o face presidentul. Lista juraților sortați e lista de serviciu. Nu pot fi sortați jurați cari 'și-au documentat dreptul de scutire, — înainte de a se începe sortarea. După sortare, dispensarea dela serviciu nu se mai poate da juratului, decât numai atunci, dacă dreptul de scutire a intrat după sortare.

În una și aceeași listă de serviciu nu pot fi trecuți deodată: cumnații, frații, verii primari, frații adoptați sau tata și fiul adoptiv. În astfel de cazuri de înrudire, acela vine trecut în lista de serviciu, al cărui nume a fost întâiu scos din urnă.

Despre sortare se ia proces verbal. (§. 19).

Completerea listei.

Dacă la compunerea listelor de serviciu pentru celelalte sesiuni se constată, că nu s'au dat decât mai puțini decât cincizeci de jurați, și mai puțini ca cincisprezece suplenți, — tribunalul înainte de a compune lista de serviciu, completează lista anuală din lista fundamentală, până la suma numită. (§. 20).

Tribunalul trimite lista de serviciu președintelui judecătoriescu jurați, care decide acum în mod independent și valid în cas de scutire sau de eschidere; și dacă pe calea aceasta cineva cade din lista cu jurați, în locul lui presidentul pune un suplent, sortat din lista suplenților. (§. 21).

Spese și pedepse.

Președintele judecătoriescu jurați stabilește pe seama juraților d'urme potrivite, ear' pentru cei din afară chiar și spese de călătorie. Trebuie însă ce-urte, înainte de încheierea sesiunii. Cerorile făcute mai târziu, nu se iau în considerare. Spesele acestea cad în contul pașalului penal. (§. 22). Juratul citat, care se prezentează la ședința judecătoriescu jurați după terminul pus în citație, se pedepsește cu amendă până la 200 de coroane. (§. 23). Cu amendă dela 10 coroane, până la 500 de coroane, se pedepsește juratul, care nu a urmat citației, sau s'a îndepărtat înainte de încheierea sesiunii. În cas de repetiție, pedepsa vine aplicată de nou, și poate fi urcâtă la o mie de coroane. Juratul care în modul acesta (absentând) n'a făcut serviciu, se trece în lista anuală a anului următor. (§. 24). Juratul vine achitat de pedepsă, dacă își motivează temeinic absența sau îndepărtarea, în opt zile dela înmanuarea deciziei de pedepsire. (§. 25).

Juratul, care pentru a se scusa, produce motive neadeverate; la întrebarea ce 'i-se pune rețace din adins motivele de eschidere; deneagă punerea jurământului sau împlinirea altor datoriște prescise de lege, în butul admnieriș presidentului: vine pedepsit cu amendă dela cincizeci până la o mie de coroane. (§. 26).

Dacă din motivele înșirate în §§-ii 24 și 26 pertractarea trebuie amânâtă sau repetată, speșele le plătește juratul care nu 'și-a împlinit datorișta punctual. Dacă juratul e achitat de pedepsă, vine achitat și de speșele acestea. (§. 27).

În casurile înșirate în §§-ii 23, 24 și 26, când e vorba de croirea pedepselor sau de iertarea ori scărișarea lor, cum și la stabilirea speșelor: judecătoria decide pe baza dovezilor produse, ear' dacă juratul e de față, după ascultarea acestuia. În contra decisiunii aduse se poate apela, — odată. (§. 28).

Sesiunile. Numărul și terminul de înținut a sesiunilor ordinare, la judecătoriescu jurați, îl stabilește ministrul de justiție. (§. 29).

Președintele judecătoriescu jurați împarte astfel lucrurile, ca sesiunea să nu dureze mai mult decât cincisprezece zile. Cu toate acestea, dacă pertractările s'au început într'o afacere, jurații și suplenții au să rămână întruniți până la terminarea pertractării, chiar și dacă pertractarea s'ar estinde până în celalalt an. (§. 30).

Președintele judecătoriescu jurați adresează juraților și suplenților, la finea fiecărei sesiuni, când se începe pertractarea ultimului obiect, — întrebarea, dacă fac întrebunțare de dispensarea ce le-o dă §-ul 7, punct 9. Declarația juraților se transpune, împreună cu lista, presidentului de tribunal. (§. 31).

Sesiuni extraordinare.

Numărul, importanța, sau complicația afacerilor ce cad în competența judecătoriescu jurați, pot să pretindă, ca senatul penal al tablei reg. sau prim-procurorul regese să ceară ținerea unei sesiuni extraordinare. Lista de serviciu se face și pentru sesiunea extraordinară în înțelesul §-lui 19. (§. 32).

Alte dispoziții.

Dacă ministrul de justiție dispune, ca pertractarea să se țină în afară de sediul judecătoriescu jurați, tribunalul are să compună altă listă de suplenți, luându-'i, după putință, dintre cei aflați în localitatea în care se ține pertractarea. (§. 33).

Ministrul de justiție poate dispune, ca mai multe tribunale de pe teritoriul aceluiași table regești să formeze împreună o singură judecătoriescu jurați, nominând tribunalul, la care au să se țină pertractările. Despre astfel de dispozițiuni ministrul e dator să facă raport parlamentului. Tribunalul aflător într'un loc cu tabla regească, nu poate fi lipit la altă judecătoriescu jurați. (§. 34).

Pedepsele croite pe baza legii acesteia se întrebunțează spre aceleși scopuri ca pedepsele prescise de codul penal. (§. 35).

Ministrul de justiție e împuternicit, ca în anul înțrării în vieață a acestei legi, terminele puse în §§-ii 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14 și 18, să le stabilească în înțelegere cu ministrul de interne. (§. 36).

Cu esecutarea legii se însărcinează ministrul de justiție și ministrul de interne. (§. 37).

Cercul de competență al judecătorilor cu jurați.

— Art. de lege XXXIV. din 1897. —

Cercul de competență al judecătorilor cu jurați îl stabilește articolul de lege XXXIV. din 1897. Paragraful 15 și 16 ai acestei legi sună astfel:

Pertractarea principală se ține în fața judecătorilor cu jurați:

I. Pentru *crimele* precizate în art. de lege V. din 1878 (codul penal), dacă obiect al crimei îl formează:

1. *Lesă Majestate*, în casurile din §§-ii 126 și 127, cum și 130, alinea a doua, și 134 alinea întâia, în urmă 131, alinea întâia punct doi și alinea a doua punct doi.

2. *Injuria adusă Regelui*, în casurile înșirate în §-ul 139.

3. *Infidelitatea*, în casurile din §-ul 142, §-ul 143, alinea întâia, și §-ul 144, punct 1, 3, 4, 5 și 6, precum și punct 8, dacă se referă la punctele 1, 3, 4, 5 și 6; în fine din §-ul 148, alinea a doua, și din §-ul 149.

4. *Revolta*, în casurile înșirate în §§-ii 152—155, încât legea prescrie pedeapsă mai mare decât *cinci* ani de temniță; precum și în §-ul 158, alinea întâia.

5. *Crimele în contra libertății personale*, cari se pedepsesc conform §-ului 195, alinea a treia, punctul al doilea.

6. *Omorul* în casurile din §-ul 278.

7. *Uciderea de om, intenționată*, din §§-ii 279 și 280, precum și din §-ul 281, alinea întâia și a treia, în fine din §-ul 283, alinea a doua punct doi și din 299, punct întâiu.

8. *Espunerea sau părăsirea de copii*, din §-ul 287, alinea a treia, punct doi.

9. *Vătămarea corporală, terminată cu moarte*, din §-ul 306 și 309, alinea a doua.

10. *Crima în contra salubrității publice*, pedepsită după §-ul 315.

11. *Răpirea de copii*, pedepsită după §§-ii 318 și 319, precum și *răpirea de temei*, pedepsită după §-ul 320, alinea a doua.

12. *Vătămarea libertății personale*, în casurile din §§-ii 324 și 325.

13. *Jăfuirea (hoția)* în casurile din §§-ii 344, 345 și 349.

14. *Incendiarea*, în casurile din §§-ii 422, 423 și 424.

15. *Provocarea inundăției*, în casurile din §-ul 431.

16. *Ruinarea primejdioasă pentru obște*, din §-ul 435, și *acțiunea primejdioasă pentru obște*, dacă se pedepsește conform §-ului 436, cu temniță pe viață sau mai mult de *cinci* ani, precum și în casurile înșirate în §-ul 444.

17. *Mituirea*, în casurile §-lui 469. În fine:

18. *Provocarea publică (agitația)*, în casurile din §-ul 171, alinea întâia, dacă e vorba de una din crimele înșirate mai sus, aparținătoare competenței judecătorilor cu jurați.

II. Pentru *crimele și delictele comise prin presă*, precum și pentru transgresiunile comise prin presă și înșirate în lege, cu excepțiunea casurilor la cari se referă §-ul 16 și §. 17, punct 2, al acestei legi.

Crimele de sub I. punct 1, 2, 3 și 4, precum și toate casurile de sub II., aparțin competenței judecătoriei cu jurați din localitatea în care se află tabla regescă, investită în mod excepțional, în casurile numite, cu un cerc de com-

petență estins asupra întregului teritoriu al respectivei table regesci. (§. 15).

Calumniă și vătămarea de onoare, comisă prin presă și pedepsită pe baza §-ului 259 și 261 din codul penal (art. V. din 1878) aparține cercului de competență al *tribunalului regesc*.

Dacă însă calumniă sau vătămarea de onoare s'a comis în contra persoanelor numite în §§-ii 262 și 461 ai codului penal; în contra directorului sau funcționarului unei întreprinderi dateore se deosebește publică; sau în contra unei persoane publice și referitor la faptele oficiale ale acesteia, isvorite din însărcinare publică: *judecata are să o croiască judecătoria cu jurați*.

În casurile din §. 264 al codului penal, în cari dovedirea nu e admisă, judecă totdeauna tribunalul regesc în chestii de calumniă și vătămarea de onoare, comise prin presă. (§. 16).

În competența tribunalelor regesci cad deci:

1. Toate crimele cari nu sunt pedesite prin §-ul 15 competenței judecătoriei cu jurați.

2. Reproducerea unui product de presă, pentru care judecătoria cu jurați a adus odată verdict de condamnare, — fie că e vorba de crimă, delict sau transgresiune.

3. Delictele înșirate în §§-ii 258, 260, 261 și 262 al codului penal, atunci, când procedura, amensurat §§-lor 269—272, se începe din oficiu.

4. Delictele cari n'au fost trecute în competența judecătorilor cercuale. (§. 17).

În urmă, tot acest proiect de lege dispune prin §-ul 27, că toate legile, ordonanțele și regulamentele referitoare la procedura de până acum în chestii penale, își perd valoarea și sunt scoase din curs, încât nu stau în consonanță cu legea această. Astfel, își perde valoarea: *rescriptul regesc* din 1862, prin care se institue pe lângă Curie un senat de grațiere; și *perd valoarea* ordonanțele ministeriale din 1867 referitoare la procedura penală în *proces de presă*; și *perde valoarea* *patenta împărătească* din 1852, în înțelesul căreia erau judecate până acum procesele de presă în Ardeal, și *regulamentul de presă*, edat la 1862 pe seama confiniilor militare.

(Va urma.)

Sinodul arhidieceșan din Blaj.

— Raport amănunțit. —

Ziua II. — 23 Nov. n.

Ca și ieri, la 7 ore s'a început sfânta liturgie, la care au participat toți membrii sinodului.

Sedința III.

După verificarea protocolului comisiunea financiară își face raportul seu prin referentul G. Bărbat, v. protopopul Blajului.

Din hotărârile aduse în această sedință însemnăm luarea spre plăcută știință a raportului *Reuniunii de asigurare*, impunându-se oficiilor protopopești regulată și punctuoasă solvire a premiilor. Se mai primește modificarea §. 16 din statute, că adică, cel-cel întârzie cu plătitura premiilor peste 9 luni, își perde dreptul la despăgubire, — și se adaugă un nou paragraf la statute de cuprinsul, că în cas de lipsă statutele Reuniunii se poată fi modificate, cerând lipsa, și din partea Vener. consistor.

Asemenea se ia spre știință *raportul casei centrale* despre fondurile și fundațiunile administrative. Avera

acestora la finea anului 1898 a fost de 2,678.843 fl. 84 cr., ear' a fondurilor administrate de stat 1,122.227 fl.

Se trece la rapoartele *revisorului esactoratului* referitoare la pregătirea rațională a bisericești și școlastice, cum și cele despre plătitura dărilor, cerându-se să se facă cât se poate de regulat.

Comisiunea I. administrativă prin referentul ei Dr. V. Szmigelski presentă proiectul referitor la statutele fondului deficienților și auzimantărilor, propunând pe viitor taxele pentru preoți de 4, 6, 8 fl. și la protopopi 10 fl., ear' după regularea congruei la 2%, a venitelor. Apoi stăturește taxele de promoțiune la toate gradele preoției dela paroh până la Metropolit. Anume: la promovarea de administrator parochial în paroh 1 fl., la promovarea dintr'un oficiu mai slab într'unul mai bun 2 fl., la promovarea întru viceprotopop 3 fl., întru protopop 4 fl., întru canonic și în general la orice promoțiune de canonic 10 fl. și întru Metropolit 200 fl. Maximul pensiunilor se stăturește în 400 fl. pentru protopopi, 300 fl. pentru viceprotopopi și cei pe un grad cu ei, — și 200 fl. pentru preoți; deodată se reduce anul pensionării dela 50 la 45 ani, și în consonanță cu aceasta se fac cerutele modificări în statute.

Pentru augmentarea acestui fond venerabilul rector al seminarului dl *Vasile Rafiu* donează 500 fl. și dl protopop al Ibașfalului *Stef. Câmpăranu* 50 fl. — Membrii sinodului primesc cu vie bucurie aceste daruri.

Tot pentru augmentarea acestui fond se mai decide, ca și caselle bisericești să contribuie la fondul esactoratului.

În chipul acesta se speră, că în decursul viitorilor 10 ani, începând cu 1900, fondul va crește în mod îmbucurător spre binele preoției dela sate.

În general s'a constatat, că administrarea fondurilor e corectă și îndestuitoare.

Prânzul.

De nou toți membrii sinodului au fost întruniți la ospitala masă a Metropolitului. S'au rostit mai multe toast pentru Metropolitul, care își avea azi onomastica. Au vorbit protopopi Solomon, Hătegan, Pop dela Morlaca, preotul Munteșcu din Boziaș și alții.

Sedința IV.

Discuția din sedința această s'a învîrtit în jurul chestiunilor pur administrative. Se da seamă de activitatea oficiilor protopopești, a forurilor și senatelor școlastice, protopopești, despre moralitatea poporului: *alcoholismul, concubinate* ș. a. și după-ce se fac unele propuneri, cari dau un câmp mai larg acțiunii foruri, se decide înființarea *reuniunilor de temperanță*.

Drept călăuză pentru această nobilă campanie contra *alcoholismului*, se pomeneste cartea învîțătorului *Aluș: Societăți de temperanță*, apărută în editura *Tipografiei* noastre. Chestiunea aceasta a mai fost tratată de altfel și în sinodul din 1896, dar' nu s'a făcut nimic.

Se mai hotărăște *publicarea unei serii de scrieri morale*, și mai ales se cere reînceperea pertractărilor pentru înființarea unei *academii literare graț. române*.

Răspunsul Papei.

În decursul acestor desbateri sosește răspunsul Sf. Sale Pape la telegrama omagială a sinodului. Esc. Sa Metropolit anunțând această îmbucurătoare știre, sinodul ascultă stând în picioare cu multă bucurie cuvintele binevoitoare ale capului bisericeii. Răspunsul e de următorul cuprins:

Reverendissimo Domino Archiepiscopo, Balázsfalva. Beatissimus Pater de dioecsesana Synodo gratulatur, appreciatur fructus uberrimos et gratias de officio reddens, impletam benedictionem tibi et clero amantissime impertit. M. Card. Rampolla.

(Preafer. Părinte gratulează pentru finea sinodului diecesan, poștește cele mai mănoase fructe și mulțumind pentru gratulare binecuvântarea cerută o împarte ție și clerului cu cea mai mare plăcere).

Conscrierea.

Continuându-se desbaterile se aduce o importantă hotărîre, de cuprinsul, ca în fiecare parohie să se facă *conscrierea tuturor credincioșilor*, care apoi la timpul seu să fie cea mai fidelă statistică a unei parohii. Începutul se se face în anul viitor când și așa se va face numărarea poporului.

Comisiunea școlastică.

Comisiunea școlastică terminându-și și ea lucrările și presentă raportul despre gimnasiu, școlaele din Blaj și cele populare.

O vie discuție se încinge la acest raport. E vorba de îmbunătățirea *salariilor profesorilor* prin ridicarea didactului și reducerea premiilor pentru studenți.

Propunerile comisiunii acesteia cad. Se citează memorabilul circular al episc. *Petru Paul Aron* dela deschiderea școlaelor din Blaj (1754) unde se zice expres: *nimic dela ucenici așteptându-se*. Se arată pericolul, care ar urma din faptul ridicării didactului și care ar face ca copiii țăranilor și ai preoților să nu poată cerceta școlaele, și astfel să nu se mai poată *primeni inteligența noastră cu elemente sănătoase din popor*, ceea ce ar fi ruina ei. În sfârșit se hotărăște, ca sinodul să emită chestiunea aceasta consistoriului, care să studieze din fundament această plângere și să o saneze.

Mai e vorba în acest raport de înființarea unui *doilea internat de băieți*. — Și chestiunea aceasta se concredă consistoriului spre studiere.

Felicitări.

Se cetesc telegramele sosite dela *Ilustritatea Sa episcopul Radu* și *ven. capitul episcopesc de Lugoj*. Textul acestor telegrame e următorul:

Excelența Sa Metropolit Mihályi, Balázsfalva. — Binevoii a primii respectuoasele mele felicitări la ziua onomastică la olată cu călduroasele urări pentru strălucitul succes al sinodului arhidieceșan. Radu, episcop.

Coadunându-se Vener. cler arhidieceșan la srbătoarea patronului și părintelui provinței, le exorăm învingere glorioasă pentru sf. biserică. La mulți ani! Capitul lugojan.

Serata clericilor.

Seara, dela 8—10¹/₂, a avut în sala de gimnastică serata literară-musicală a clericilor. Au asistat mai toți membrii sinodului, multă tinimerie studioasă și mult public din Blaj, dame și domni. Serata a reușit spre onoarea teologilor. Mai ales în musică au dovedit un progres mare. Serata a avut următorul program, care s'a executat întreg:

1. Cuvânt de deschidere, rostit de presed, soc. *V. Suciul*, teol. an IV.
2. Flondor: Cântecul marinarilor, cor bărbătesc.
3. Coșbuc: *Moartea lui Gel*, predată de *P. Barbu*, teol. an III.
4. Viotti: Menuett și Allegretto, duo, executat de *S. C. Negrea* și *A. Popovici* teol. an I.

5. Alesandri, disertație de *A. Marcu*, teol. an IV.
6. Dima: *a) Cucule cu peană sură, b) Frunză verde de bujor*. Cor bărbătesc.
7. Iubirea mamei. Poezie de *P. Sântoma*, teol. an III.
8. *a) Dancla: Mazurca. b) Weber: Cor* din Euryanthe, terțet executat de *N. S. Aron*, teol. an III, *S. C. Negrea* și *A. Popovici*, teol. an I.
9. Zile de eroism, navelă, de *V. Suciul*, teol. an IV.
10. Mazas. Rondo, duo, executat de *S. C. Negrea* și *A. Popovici*, teol. an I.
11. Alesandri: Haimana, monolog predat de *I. Tătar*, teol. an I.
12. Vidu: Din sezătoare, potpourri. Cor bărbătesc.
13. Cuvânt de închidere, rostit de președintele *V. Suciul*.

Chestiuni școlare.

Școala învățăcelor de meserii din Seliște.

Recomandăm atențiunii oficiului central al universității săsești, următorul articol primit din afară:

Între comunele aparținătoare odinorăz de *„Fondus regius”*, comuna *Seliște* se poate pune în șirul prim între comunele, cari mai multe jertfe au adus pe altarul cultural al poporațiunii. Așa a fost în trecut, așa e și în prezent! Frunțașii acestei comune s'au îngrijit din timpurile cele mai vechi a da mlădițelor tinere o creștere bună, susținând pentru aceasta o școală cu mai multe puteri didactice, cari azi au ajuns la numărul nouă. Pe lângă aceasta, cu începutul anului curent școlar, s'a deschis și un *asil* pentru copii dela 3—6 ani. Susținerea acestora costă pe an zeci de mii de florini.

Dar' nu numai de creșterea fiilor sei s'a îngrijit această comună, ci chiar și de creșterea fiilor altor comune. Anume sunt vre-o 20 de ani de când frunțașii acestei comune, vîzînd însemnat număr al învățăcelor de pe la meserii, din îndemnul lor propriu au decis instruirea acestora.

Numărul acestor învățăceli a crescut an de an, așa că variază între 130—150, aproape toți sînt copii din comune vecine, începînd dela Sebeș, Uioara până la Sămbăta-de-jos.

Instrucțiunea acestora, durere, cei mai mulți dintre ei veniți fără nici o pregătire, au provăzută-o învățătorii dela școala confesională.

Dl director școlar *Dumitru Lăpădat* în una din sedințele reprezentanței comunale din luna lui August a spus mai pe larg starea școlaei *învățăcelor dela meserii*, dezvoltarea ei, rezultatele obținute, însemnătatea ei pentru binele obștesc și greutățile și neajunsurile, ce se întîmpină la învățămînt mai ales în lipsa unei puteri didactice calificată *anume pentru acest fel de școale, ce ar fi să fie angajată exclusiv pentru numila școlae*.

Atragînd luarea aminte a reprezentanței comunale, ca susținătoare a școlaei, asupra acestei împrejurări, și în considerare că budgetul comunei, mai ales în urma marilor investiții făcute în timpul din urmă în folosul public, nu mai este în stare să suporte o sarcină nouă, ce i-s'ar impune prin aplicarea unei puteri didactice exclusiv pentru școala învățăcelor de meserii, face propunerea, ca reprezentanța comună să se înainteze o rugare universității săsești care subvenționează cu multă bunăvoință și cu dare de mână *afară de cea din Seliște, pe toate școlaele învățăcelor de meserii de pe teritoriu*

FOIȚA „TRIBUNEI“.

STANA.

Stătea copila pe podmol
Cu furca n' brău, cu brațul gol
Și cu fuioru n' mîni.
— Un ângerăș cu ochi căprîi,
Dacă-l săruți în ori nu-ți vîi
Trei săptămîni.

Pușin e tortul strîns pe fus,
Căci de când el la oaste-i dus
Zi bună n'a avut.
Și torsul ei e fără spor,
Căci o muncește-un chin și-un dor
Nepriceput.

De când el spada a încins,
Ea nici în horă nu s'a prins
— Să zic de două-ori.
Și Doamne mulți o-au ispitit
Ficiori tot vrednici de iubit
Și domnișori.

Lăsată gândurilor pradă,
Pornește-a căta prin ogradă
Trifoi cu patru foi...
Și n'treabă flori de iasomie
Veni-va Vlad din cătănie,
Ear' înapoi?

El i-a dat ei inelul lui:
»Grijește-l Stană, să-l mai pui
Pe la guriță.
Ear' ea i-a dat năframa ei:
»Nici tu din sin să n'o mai ieși
Bădiță!»

Și-acum el singur singurel,
Ar vrea să plece după el

Nici locul n'o mai ține.
Lacrămi din ochi pe șorț îi cad,
Oftează Stana după Vlad:
»Nu mai vine...»

— Dar' trece ori-și-ce necaz,
Vei ride mîne de plîngi azi
Nu-ți stă necazu-n piept.
Abia a fost pe inserate
Și Stanei i-a nceput a bate
Ochiul drept.

Și voea bună ear' s'a n'tors
Și Stana trei fuse 'și-a tors
Găt-at furca toată.
Ear' un tovarăș din oraș
Adus-a dela Vlad răvaș
Pentru fată.

Cum era ea nu pot s'o spui
Când a cetit răvașul lui:
»Să vîi Stană, să vîi!...
— Căci el cu vorbă s'a legat
C'or fi nevastă și bărbat
Pe la Florii...»

Brașov,

Octavian.

SALVINA.

— Navelă din vremile lui Horia. —

III.

Trecuse o toamnă și o iarnă de când era Salvina servitoare la popa din Șeasa. Nu mai era acum nici un Buciuman să nu o cunoască, nu era nici un *holteriu* să nu fi voit bucuros a-și prinde vorbă cu ea. Apoi, cum Buciumanii pleacă de acasă Luni la ameazi și nu vin dela băi până Sămbătă seara, când vin stau se moară de dorul de a mai sta de vorbă și cu vre-o mîiere. Și cum

casa popei e chiar lângă biserică și biserică lângă drumul mare, căți mergeau la băi ori veniau dela băi, mai toți vedeau pe Salvina lucrînd în ograda ori în grădina popii, ori adăpînd vacile în vâlcoia ce curge de-alungul drumului, pe dinaintea porței popei. Și căți o vedeau, toți îi dădeau binețe, ear' ea le răspundea așezat și cuminte. Holterii mai spuneau și căte o glumă, când o vedeau:

— Hai Salvină la baie.
— Ce-ai visat Salvină?
— Norocoși vom fi Salvină? Aflăm aur mult, Salvină?

Ear' ea le răspundea liniștită, ca o mîiere în vîrstă. Mulți tineri cercase a întinde vorbă mai lungă cu Salvina, dar' nu avură cu cine; vorbă le da, dar' vorbă scurtă și rece, cât ei trebuiau să-și vază de cale.

Și vorbiau și tinerii mult între ei pe la cele băi despre fetele din sat. Și când era vorba la numărare, aflau că mai frumoasă ca toate e Salvina popii — că acum așa-i ziceau, fiindcă era servitoare la popa.

Pe atunci nu era ca acum; nu se mai pomenia zestre la fete, și de aceea pe fete nu le mărița pe atunci zestre, ci vrednicia. Care fată era frumoasă și harnică, avea pețitori căte degete la mîni.

Așa fiind lucrul nu e nici o mirare, că mulți tineri Buciumani se gîndia la Salvina popii, dar' ea nu se gîndia la nime, decât numai la necăzul ei, pe care la suflet de om nu-l spunea.

Era pe acele vremi în Bucium-Montari un holteiu cum toamnă, Ionuț Dandea, care era fala Buciumului, om isteț și bogat. Avea parte la băile cele

mai bune de prin *Vulcoiu* și de pe la *Roșia*. Era chiar director la câteva băi de aur și umbla călare dela baie la baie inspecționînd lucrarea. Când îl vedeau călare pe un armăsar negru ca peana corbului, ear' el tot în haine albe de habă, cu călțuni cu pînteni mari de argint curat, cu o pălărie neagră de mătășă, pe care șerpuia jur împrejur sinodul de aur, ca degetul de gros, gîndeai că vezi un împărat din vremile cele bătrîne, — mai bune. Pêrul lui cel galbin și mare 'și-l purta împletit, după obiceiul de atunci al fîntului, și coada slobozită pe spate, pe sub mîncar. În zile bune el era sfătuitorul Buciumanilor, dimpreună cu popa Niculae; în zile rele el singur era căpitanul lor. Avea arme ca un magnat și avere ca un prinț. La multe fete din munții Abrudului le lăsa gura apă după el, dar' el par'că n'avea gîndurile însuratului. Cu toate fetele își petrecea, pe toate le omenea cu vin și cu turtă dulce, dar' nici pe una nu o peția. El era frate cu proeteasa popii Niculae. Pe aci umbla el mai mult, numai căt nu locuia aci, ci în casa lui rămasă de tată-sau, care era chiar lângă ierugă, unde-și avea și steampurile, două părechi de steampuri și argații lui și agonisită multă. Casa lui era despărțită de-a cumnatu-sau, a popii numai prin lunca petrețelor, care deasemenea era proprietatea lui. Dela casa lui și până la a popii trece peste lunca o cărarușă, bătută mai numai de pașii lui, că alții nu prea aveau voe să o calce cu deosebire vara, când lunca-i un covor verde smălțuit de cele mai frumoase flori. Drumul duce cotîndu-se pe lângă lunca dela biserică în jos tot pe alvia vălei, ear' până la casa lui *ducea o zăhată* chiar dela biserică pe lângă

partea din sus a luncei. Zăhata-i tineroasă mai în toată vremea, deci Ionuț numai când mergea cu carul ori călare mergea pe ea; mai mult umbla pe cărarușă din lunca. Și era tare bătuică cărarușă, mai ales de o vreme încoace. El dă ce dă și răsare la popa, că doar' sînt cumnați. Și de câte-ori merge la popa, totdeauna vede pe Salvina și totdeauna i-se pare mai frumoasă ca de altă-dată; totdeauna o vede mai harnică și mai vrednică. Nici nu intra nici eșia Ionuț vre-odată dela popa să nu zică ceva cătră Salvina. Ear' ea-i răspundea atât de așezat, ca-și-cînd ar fi avut de vorbit cu un preot bătrîn, nu cu un june de însurat.

Mult se ciudea el de purtarea Salvinei, și mult se mira de ea; dar' cu atât mai mult o iubia.

Vorbise Ionuț de multe-ori cu sorusa, cu proeteasa și cu cumnatu-sau cu popa, despre Salvina. Le spusese verde, că lui îi place fata și că — de-i vorba de însurat — el mai bucuros decât cu ori-ce fată, cu ea s'ar însura. Dar' era necaz, că ea nu avea vorbe de dragoste nici pentru el, nici pentru altul. Asta îl cătrănia pe Ionuț, dar' cu atîta-i era mai dragă.

El își zicea așa: Salvina-i fată scumpă la vorbă și la năravuri; cu ea aș fi cu mîiere credincioasă, că nu mi-ar face inima rea rîzînd și glumind cu toată lumea. Și aș avé o mîiere ca o doamnă, frumoasă, harnică, așezată... trebuie să fie a mea, ori...

Cu astfel de gînduri mergea el mai în toată ziua la popa. Și cum o vedea pe ea atîtu — când intra în ogradă — îi da bună-vremea și o întreba una alta: Ce mai faci Salvină,

postului Fondus regius, cerend o subvenție anuală de 600 fl. în scopul de a aplica la școala învățăceilor de meserie din loc o putere didactică exclusiv pentru această școală.

Rugarea s'a făcut și a fost prezentată prezidiului oficiului central al universității săsești prin o comisie aleasă anume din sinul reprezentanței.

În rugare se arată că comuna Seliște e obligată și prin lege a-și susține o atare școală. Instrucțiunea au prevăzut-o învățătorii dela școala confesională pe lângă o remunerațiune de tot modestă din cassa alodială; și pentru viitor sarcina cea mai mare tot asupra lor va căde.

Dar' s'ar pută ajuta mult instrucțiunii în această școală, dacă cel puțin o putere didactică, anume calificată, s'ar aplica, exclusiv pentru această școală. Prin aceasta nu numai s'ar împușca sarcina, care deja acum este insuportabilă pentru învățătorii angajați, dar' și instrucțiunea ar primi un avânt mai însemnat.

Arată că reprezentanța comunală a decis în principiu lipsirea unei astfel de puteri didactice. Lipsindu-i însă comunei mijloacele pentru dotarea unui astfel de post, și-a îndreptat privirea la universitatea săsească, și ca reprezentantă a celor șapte județe, la care a aparținut și comuna Seliște, — și luând de basă faptul, că toate școlile învățăceilor de meserie de pe fundul regiu sunt cu dăruție subvenționate, ba unele exclusiv susținute din dotățiunile primite dela universitate, se se roage și dinsa ca să fie subvenționată în scopul mai sus atins, din venitele universității și a celor 7 județe cu o sumă anuală de 600 fl. spre binele și interesul obștesc.

Onorații reprezentanți ai universității săsești, din faptul, că a subvenționat toate școlile învățăceilor de meserie, dovedesc ce știu a precia însemnătatea cea mare ce o au aceste școlae, de aceea sperăm, că și comunei noastre Seliște cu cea mai mare bunăvoință îi va acorda ajutorul cerut.

Dee D-zeu ca așa să fie!

D. A. M.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Betlean, 29 Noembrie n. — În 26 și 27 Noembrie s'a ținut în Betlean (comitatul Solnoc-Dobăca) târgul de țeară. Vite s'au adunat foarte multe din toate părțile.

După-cum spun economii de vite prețul a căzut foarte, nu e cum a fost mai în lunile trecute.

Vaci cu lapte s'au vândut cu 50—85 fl. Bui mari — frumosi — cu 250—330 fl. părechea. Viței de un an părechea 50—60 fl.

Porci grași au fost mulți cum nu s'a mai văzut. Prețul lor a fost dela 40 fl. până la 60 fl. S'a vândut un porc de 1 an cu 110 fl. Era al unui econom român de pe Câmpie.

Bucatele: Grâu frumos 90—95 cr. litra. Mălaiu 55—60 cr. litra. Alac, ovės, 45—50 cr. mierța mare (veche) etc.

Cum se vede tot ce are economul de vândut, este ieftin. Causa poate-că sunt dările, cari toamai acum toate se scot cu execuție și bietul econom n'are pe ce face bani decât pe bucate.

— Bine, baci Ionuț, mulțumesc de întrebare.

— Da ce-ai visat astă-noapte Salvină?

— Eu nu visez, că dorm ca butucul dacă pun capul jos.

— Nu-i modru să nu visezi! Dar' Luni mergi la Abrud?

— De m'a trimite părintele după ceva — caută să merg, că cine-i slugă nu-i stăpân.

— Da, tu Salvină, oare cum ar fi să lași tu slugutii și să te faci stăpână, să te măriți, vezi, după vre-un om otrivit?

— Lasă-mă, baci Ionuț, nu mă mai necăji cu vorbe de măritat. Îmi pare bine, că 'mi-a dat Dumnezeu stăpâni buni, nu-'mi mai sburdă mîntea pe la măriții.

— Așa, așa, Salvină, dar' vezi tu, când 'ți-s'ar ivi un om ca oamenii, colea, cum ești și tu, totuși...

— Nici-odată, Ionuț, nici-odată!

— 'Hm! își gândia Ionuț, ori se face a nu pricepe că-i bat șeaua, ori în adevăr nu pricepe?

Apoi ear' o agrăia:

— Tu Salvină, Duminecă-i joc la »Detunata«, așa că și tu mergi?

— Ba io nu!

— Și, zi, nu?

— Nu, nici-decât!

După aceste vorbe Ionuț merse acasă îngândurat. O dau alui alalt! își gândea el, dar' ce se-'mai mai sfărnu eu capul cu ea? Doar' mi sînt ele fete! (Va urma).

În 27, cam pe la orele 5 seara a fost un incendiu în comuna Malin, aproape de Belleau. Au ars două case cu superedificatele lor, împreună cu nutreț, bucate ș. a. Se zice că focul a fost pus anume de ginerele unuia dintre incendiați, din cauză, că l-a lăsat nevasta și s'a dus la părinți.

E prins și dat pe mâna gendarmilor. E Ungur. Casele n'au fost asigurate.

În 28 dimineața pe la 4 ore a ars în Mintul-român, superedificatele unui Jidan, care a fost asigurat la Transilvania în sumă de 200 fl. Ionel.

Cronica zilei.

Sibiu, 30 Nov. n.

Memento. 3 Decembrie: Reun. inv. gr.-or., desp. Hălmașiu, adun. în Ciuciu.

8 Decembrie: Reuniunea inv. gr.-or. ppresb. I.—VII. din dreapta Mureșului, diec. Arad, adunare în Chișineu.

Împăratul Wilhelm, din prilejul vizitei sale în Anglia, a fost decorat cu crucea mare de cavalier al ordinului Victoria.

Liceul »Mateiu Basarab« din București împlinind alaltăieri (Marți) 39 ani dela înființarea lui, corpul profesoral și elevii au participat în corpore la serviciul divin, celebrat din acest prilej la biserica Lucaciu.

»Academia ortodoxă«, societatea teologilor din Cernăuți, pe anul administrativ 1899—1900 și-a ales următorul comitet: președinte: Valerian Șesan; secretar de externe: Ioan Coțec; secretar de interne: Petru de Teutul.

Secția musicală: presidentul secției și vicepreș. I.: Isidor Pașcan; adlatul I. și controlor: Constantin Grigoriu; adlatul II. și econom: Aurelian Chelariu.

Secția literară: presidentul secției și vicepreș. II.: Teofil Dubravski; adlatul I. și bibliotecar: Ioan Macoveiu; adlatul II. și cassar: Dimitrie Voșenoc.

Comisia revizătoare: referent Traian Bocancea; adlați Vasile Boca și Gosmovici.

Petrecerea din Panciova, dată în 26 Noembrie în favorul parohiei ce vor a 'și-o înființa Românii despărțiți de hierarchia sârbească, a succes foarte bine. Monologurile, declamațiunea și piesa teatrală au fost mult aplaudate.

Asemenea »Călușerul« și »Bătuța« jucate cu multă precizie și eleganță din partea călușerilor din Nicolint. Oaspeții de altă naționalitate erau adâne impresionati de aceste jocuri, cari la dorința generală au fost repetate. Public a fost foarte numeros, multe doamne și domnișoare din Panciova, Satul-nou, Alibunari, Cuvin, Sebeș, Torac, Uzdin, și Ofcea. Petrecerea a durat până 'n zori în cea mai bună dispoziție.

Congregație estraordinară. Comitatul Alba-inferioară vaș jine adunare generală estraordinară Joi, la 7 Decembrie st. n. în Aiud. Agende: hotărîre în causa ridicării împrumutului pentru clădirea casei comitatense și statorirea petiției la guvern pentru licuidarea ajutorului de stat pe anul viitor. În aceeași zi, înainte de începerea congregației, va jine ședința comitetul permanent.

Magnați noi. În ședința din 27 Noembrie casa magnaților a susecut în lista membrilor pe Albert Arz, curator suprem al bisericii aug. ev. ardelen. și pe conții Stefan Gyulai, Victor Gyürky, Paul Szapary, Robert Szelenka Zselinszky și Dionisiu Szapary.

În atențiunea corurilor de plugari. Traian Brătescu, dirigent de cor în Bistrița, înștiințează că și-a terminat activitatea de instructor al nou înființatului cor vocal de plugari în Șoimuș și stă la dispoziție pentru a începe această activitate în altă comună, unde ar cere trebuința.

Librărie românească în Făgăraș. Dl Ioan Berescu, învățător pensionat, aduce la cunoștință, că a deschis în piața Făgărașului nr. 13 librărie sub firma »Minerva«, provăzută cu toate necesariile unei librării.

Magnați — înainte. Din Budapesta se lansează știrea, că doi magnați vor fi numiți în curând lociitori de episcopi cu drept de succesiune. Anume contele Wilhelm Bathány, prelat papal, va fi numit »coadjutor cum jure succesiune« pe lângă episcopul Emerich Bende din Neutra, ear' contele Nicolau Széchenyi, abate, director al pazmanului din Viena, va fi numit coadjutor, asemenea cu drept de succesiune, pe lângă episcopul Ioan Zalka din Győr.

Casină românească în Timișoara. După pasă de șapte ani »Reuniunea de lectură română din Timișoara«, ale cărei statute sînt aprobate de guvern încă dela anul 1873, — Duminecă, în 12 Noembrie, și-a reînceput activitatea. La învitatele avocatului George Ardelean s'au întrunit în numita zi 24 membri ai inteligenței române la consfățuire și hotărînd reactivarea Reuniunii au ales următorul comitet: president George Ardelean; vicepresident protopopul gr.-cat. George Trăilă; secretar avocatul Dr. Aurel Cosma; bibliotecar catechetul Alexandru Mihaș; cassar notarul pensionat Nicolae Gerdan; econom Constantin Teran și alți 12 membri în comitet.

Reuniunea are deja inscriși 46 membri și se speră că în curînd numărul lor va trece peste sută. De Dumnezeu, ca așa să fie.

Teatrele din București. Marți seara celebra Agata Bărescu a jucat la Teatrul Național pentru prima dată cu trupa română tragedia Machbet a lui Schakespeare, ear' de seară (Joi) interpretată în românește rolul Luisei Miller din »Intrigă și amor« a lui Schiller. Sâmbătă se va juca a doua-ora »Intrigă și Amor«, ear' Duminecă a doua-ora »Machbet«.

În același timp procură delicii artistice publicului bucureștean d-na Elena Theodorini și soră-sa d-șoara Aurora Theodorini, cari cu trupa lor proprie vor da prima reprezentațiune la teatrul liric Sâmbătă, cu opera »La Vie de Bohème« de Puccini. Tinăra artistă Aurora va debuta în rolul Mimi. Vor urma apoi: »Sapho« de Massenet, »André Chénier« de Giordano, »Norma«, »Carmen«, »Lucreția Borgia«, »Balul mascalte«, și în fine »Gioconda« cu strălucitele roluri create de d-na Theodorini.

Pedepsit pentru hipnotizare. Inginerul Neukom, care săptămânile trecute aranjase în casina din Cinci-biserici producțiuni hipnotice, a fost pedepsit de căpitănatul orașului cu 50 fl. pedeapsă principală și 50 fl. pedeapsă secundară.

Ângerul păzitor. Fetița de 3 1/2 ani Margareta, a musicantului Stefan Lingel din Budapesta, a căzut la stradă din fereasta etajului prim. Ca prin minune însă, copilei nu i-s'a întemplat nimic.

Post de notar. Dela pretura din Mercuria este scris concurs pentru ocuparea postului de notar comunal în Mercuria (Szerdahely, comitatul Sibiu). Termina de concurs 9 Decembrie n.

Kálnoky István, un fercheș locotenent la gendarmerie, pentru furturi comise în Cașovia și în Aiud, în urma sentenței tribunalului gendarmeresc din Cluj a fost degradat și osândit la patru ani de temniță grea.

Antiquități din secl. I și II. În partea numită Borsahalma de pe hotarul comunei Jász-Alsó-Szentgyörgy pe moșia lui Bajzath János, jude de tribunal în Solnoc, în cursul unor săpături s'au aflat antiquități de foarte mare însemnătate istorică; anume o căldărușe de metal pentru conservarea cenușei, ornamente de scuturi, monete și butonași de aur. Continuându-se săpăturile sistematice, sub un dâmb de 4 metri înălțime s'a aflat la adâncime de 4 metri un monument celtic construit de pilastri de lemn în grosime de circa 70 cmetri. Profesorul de archeologie dela universitatea din Budapesta, Dr. Isif Hampel, eșind la fața locului și esaminând obiectele aflate s'a exprimat, că astfel de reliquii de valoare istorică așa de mare până acum erau absolut necunoscute lumii științifice.

Cabine de scaldă pe trenuri. Ministrul de comerț și comunicațiune al Rusiei a hotărît să introducă la trenuri vagoane aranjate pentru scaldă. Vor fi cabine provăzute chiar și cu personalul de serviciu, stând la dispoziția călătorilor permanent apă caldă de 16 grade. Inovația se va introduce mai întăiu la trenul trans-siberian.

Interesantă este în numărul de astăzi al ziarului nostru înștiințarea de noroc a dlui Samuel Heckscher sen. din Hamburg. Această casă prin plărituri prompte și discrete ale sumelor câștigate aici și jur 'și-a câștigat un bun renume în așa chip, că și la acest loc atragem atențiunea tuturor asupra inseratului seu de azi.

Pro domo. De Ciriplic, sorman de el, S'a zis că-i rău de gură, Pentru-că ia la rapanghă Pe toți peste măsură.

Pe cei răi numai — cum se zice... fi purec, bată-i sbirii! Când glas de zeflema ridic Și cânt un Ciri-Ciri.

Ciri-ple.

Știri mărunte. În Langenfeld, lângă Biserica-albă, alaltăieri a fost aflat ucis economul Vital Nedelcovici.

— La școlaele de servitoare din loc sînt de ocupat mai multe locuri cu plată și gratuite. Înștiințările se se face la conducătoarea școlaei d-na Berta Jüstel, Armbrustergasse nr. 1.

— George Radu, lucrător la fabrica de tutun din Timișoara, a murit subit în moment când voia să se urce într'un tramvaiu electric.

— În Seghedin patru husari au imblătit și tăiat cu săbiile pe sergentul de honvezi Agócs, pentru-că la »bal« avuse ma multă trecere între fete, decât ei.

— În Oradea-mare husarul Ioan Górs s'a spânzurat. Tatăl seu zice, că tratamentul neuman dela miliție e cauza sinuciderii.

ECONOMIE.

Preocupațiuni economice.

— De un silvanist. —

Una dintre carierile mai puțin cunoscute înaintea unei părți mărișoare a inteligenței române, e cariera silvanistică și cu deosebire cea montană, pentru cari ca școală superioară pregătiitoare, în Ungaria avem numai academia tehnică din Șemniț. Nu a fost lucru mare, dar' totuși bătător la ochi, când un frunțaș român a pus unui ascultător dela sus numita academie întrebarea, că »recece-se testimoniu de maturitate pentru a pută fi inscriș la acea academie?»

Lucru firesc, că ansă la astfel de întrebări nu poate da, decât împrejurarea, că o parte a inteligenței noastre nu prea cunoaște afară de jură, medicină, filosofie și teologie alte facultăți superioare, de unde provine și réul, în urma căruia nu poate da frâu liber măturișanților, în alegerea după aplicarea lor a carierei. Tot din neorientare în privința aceasta provine și necunoașterea cerului de activitate al absolvenților dela sus numita academie, după intrarea în praxă, căci altcum nu s'ar pută esplica de ce unii dintre frunțașii inteligenței române cu ocaziunea împărțirii stipendiilor se esprimă, că »ce lipsă avem noi de montranști și silvanști?»

Cu privire la afirmarea din urmă n'am decât să întreb următoarele: oare e perdut pentru națiune și religione un inginer de mine sau un silvicultor, cari pentru exploatarea terenului deschis fiecăruia prin cariera sa au lipsă de sute de lucrători tot atâți capi de familie, asupra cărora în urma contractului zilnic și nemijlocit pot influența fie în cele naționale, fie în cele religioase, ba după-ce ei după buna lor chibzuială împărțese fiecăruia din acei lucrători munca zilnică nu adese într-o formă de grea, le stă în putere a preferi însușirile unuia sau altuia, înlesnindu-le prin aceasta munca în privința fizică și spirituală?

Oare fi-vei îndestulit cu modul de economisare a minei sau pădurii pe care și în forma care 'ți-l stătoarește un inginer de mine sau un silvicultor de neam străin?

Ducerea în îndeplinire a regulării pădurii afară de principiile generale științifice o influențează și împrejurările locale și factorii economiei naționali. Poate-se însă cugeta că străinul își va lăca în interesul economiei naționale?

Spun-o aceasta comunitățile, bisericile și proprietarii privați, a căror păduri le cărmușesc silvanști străini!

E foarte frumos a ne însufleți de idei frumoase și sublime, dar' poate-că e și mai frumos a ne însufleți și de statorirea bazei reale, a națiunii, căci fără economie națională, comerț, agricultură, industrie etc. între cari se poate însira și montanistica și silvanistica, nu ne vom pută nutri acele idei subline.

Mândria națională, care ne-a decorat de-alungul unui șir de ani și — de nu cumva se va supăra secția divergență dela Arad — ne va decora și în viitor, până la ajungerea egalei îndreptățiri pe pământul strămoșesc, ne-a fost pasivitatea în politică. Veniți să ne validăm această pasivitate și în economia națională, căci ne stă mai bine și ne simțim mai liniștiți în conștiință, dacă cumpărăm din necesitate pe ouă în loc de cruceri mai bine dela Român decât dela Jidan sau alt neam. Mai bine să ne imblătim grăul cu mașina Românului, decât cu a altuia, mai bine să ne edificăm casa după planul făcut de arhitectul sau în ediție mai mică de pălerul român, decât după cel făcut de altul; mai bine să ne măsurăm și controleze pădurea bisericii noastre silvanistul român, decât cel străin; mai bine să ne scoată aurul și petrite scumpe din dragul și bogatul nostru pământ strămoșesc inginerul de mine român cu lucrătorii români, decât străinul, ca să nu se mai plângă Moșii nostri umblând cu ciubară că: »munții nostri aur poartă noi cerșim din poartă 'n poartă«.

Deleanul.

MAI NOU.

Fondul lui Iancu.

— Prin fir telegrafic.

Alba-Iulia, 30 Noembrie n.

Astăzi s'a început pertractarea finală în procesul întentat lui T. L. Albini în chestia fondului lui Iancu. S'au prezentat toți martorii și pertractarea s'a putut începe la orele zece. Până la orele douăsprezece a ținut ascultarea acusatului Albini. Pertractarea s'a intrerupt și s'a continuat la trei după amezuri. Președintele tribunalului manifestă o purtare dificilă și dură. Pertractarea continuă încă la orele patru și jum.

Tribuna Literară.

INFORMAȚIUNI.

»Albina«, revistă enciclopedică populară, apare în București în fiecare Duminecă. Abonamentul: pe an în țeară: 5 lei, pentru străinătate: 8 lei. Un număr: 15 bani. Anul III, nr. 7 dela 14 Noembrie 1899 are următorul cuprins: Tribuna medicală populară (Necesitatea spitalelor). — Păstrarea untdelemnului. — Iubiți biserică. — Prețul lucrurilor. — Mănăstirea Nămăești. — Pucioasa. — Răspunsuri înțelepte. — Moș Dinu Grămoșteanu, dascăl grec. — Vanitatea oamenilor. — Lipoitarea. — O întrecere — Cum se cunosc ciupercile otrăvitoare. — Despre funzare. — Reamintire și indema. — Înaugurarea școlaei frâbelane din Iurlofoa. — O bună hotărîre. — Pomul răbdării. — Informațiuni. — Mulțumiri. — Adrese către redacție. — Posta administrației.

»Tinerimea Română«, revista societății științifice-literare cu același nume, redactată sub direcția dlui Grigorie G. Tocilescu. Volumul III, fasc. II (anul XVI) a apărut cu sumarul: O pagină din estetica populară (artă, grafie, fermec, navitate) de Vasilie D. Păun. — Flora și Florile, de G. Popa. — Botanica populară, de Stefan Orășanu. — Un călător englez în Muntenia după eterie, de Emilia Cioranu și Alexandru-Sadi-Ionescu. — Însămări din bătrâni, de O. Lugoșianu. — Descooperirea circulațiunii sângelui, de G. D. Spineanu. — Afară de acestea: actul prin care soc. »Tin. Rom.« e recunoscută din partea guvernului ca persoană morală — Raport despre aniversarea XXII a societății. — Raport despre concursurile societății în 1899. — Cronica din viața internă a societății. — Abonamentul la rev. »Tin. Rom.« e 20 lei pe an.

FELURIMI.

»Vin Burii!« În Olanda punctul de căpetenie în programele circurilor îl formează producțiunea cu »Vin Burii!« Se aduc în arenă patru asini, avînd fiecare înțepit în șeauă un steguleț american, german, francez și englez. Vin clownii și-i alungă din arenă prin hăulituri și bateri cu sbicuil. Trei asini fug afară din arenă, dar' al patrulea (cel cu stegulețul englez) stă îndărăt și nici amenințările, nici bătaie nu-l pot urni din loc. În sfîrșit un clown se apropie de el și-i strigă în ureche: »vin Burii!« Asinul se cutremură și o taie la fugă nebună. Publicul aplaudă și se amuează foarte mult pe contul Englezilor.

Venitul așizelor. Orașele mari au un frumos isvor de venit în monopolul așizelor și placatelor de reclamă. Astfel Parisul încasează sub acest titlu 170.000 de franci, Madridul 35.000 pe zete, Milano 15.000 lire, Viena 18.000 fl. Berlinul 255.000 marce, ear' Budapesta — în restimpul anilor 1888—98 — a plătit înșaiși 60.000 fl. pentru publicațiunile sale. Lucrul se esplică așa, că orașul Budapesta în 1888 a dat în arîndă pe zece ani monopolul publicațiunilor, și astfel a ajuns în impasul, că și el însuși trăbuia să plătească arîndașului taxele cuvenite, când avea de așizat publicațiuni. Arînda 'i-a adus în decursul acestor 10 ani un venit de 13.423 fl. față cu care în același timp a plătit pentru publicațiunile sale proprii 60.000 fl.

Sosiți în Sibiu.

La 30 Noembrie n. 1899.

Hotel »Impăratul Romanilor«: Frențiu din Orăștie, Albrecht din Alba-Iulia, locotenenți; Lesocovici, sublocotenent din Laibach; Szatmáry, oficial din Dobrinț; Pommier din Paris, Ehrenzweig, Sander, Wolfram, Kobsa, Mittler Maurer din Viena, Schick, Gergely, Tiefenthal, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Neurhter«: Fischer din Tîrgul-Mureșului, Schlesinger, Neuhaus, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Meltzer«: Thalman cu soția, preot din Reciu; Dobay, proprietar din Veresegyház; Swoboda, privatier din Simeria; Weiss din Arad, Wassermann din Sighetul-Marmației, comercianți.

Mătăsa Henneberg

(HENNEBERG-SEIDE)

— veritabilă numai dacă e procurată din fabricile mele —

neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl 14 65 de metru — Lucie, vîrgată carré, muștrată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite culori și desemnuri etc.)

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[4] 48-52

(În Elveția porto postal e doplu.)

Fabricile de mătasă ale lui G. Henneberg în Zürich,

(liferant de curte c. și r.)

Bibliografie.

A apărut:

„Căldarul Popului“, pe 1900, anul al 15-lea. Ediție iubitoră; Cu o coală mai bogată ca anul trecut. Plin de scrieri literare de Carmen Sylva, Coșbuc, d-na Secula, d-șoara Cioban, Ioan Scurtu, etc. Cu obicinuita revistă anuală **Răvașul nostru**. Interesanți articoli: „Doine și icoane din lumea românească și Români la Roma“. Prețul tot cel vechiu 20 cr. + 5 cr. porto. Compactat în pânză, legătură de lux 50 cr. + 10 cr. porto. Se poate comanda la librăria noastră.

Ovariotomia (castrațiunea) la iapă, vacă, bivoliță, scroafă și cățea, cu efectele ce produce această operațiune asupra prelungirii secrețiunii și îmbunătățirii calității laptelui la vacă și bivoliță și asupra îngrășării, la vacă, bivoliță și scroafă, de C. I. Oceanu, profesor la școala veterinară din București, strada Stirbey-Vodă nr. 158, cu prețul de 4 lei.

„Caracterele morale esemple, și sentențe“, culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne de Ioan Papea, profesor la gimnasiul din Brașov. Tendințe acestei publicațiuni prețioasă caluză în mâna tinerețului ni-o spus însuși cuvintele puse ca motto: *„Curătenia năravurilor și însuflețirea pentru ideale fac pe un popor ie cât de mic trainic și puternic.“* — Prețul 2 coroane și 50 fileri.

Ateneul Român. A apărut și ni-s'a trimis: Darea de seamă a **Ateneului Român** din București pe anul 1898—99. Tip. inst. **Minerva**.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 30 Noembrie n. 1899.

Hărțile-monetă română	Cump.	9.15	vend.	9.20
Lire turcești				95.—
Imperiali (15 R ^o aur)		19.00		19.05
Ruble rusești 100 à		126.75		127.75
Galbeni		5.64		5.69
Napoleon-d'ori		9.53		9.58
100 Marca germane		58.50		59.05
Livre sterling		11.95		12.10

Bursa de Budapesta.

Din 28 Noembrie n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	116.60
„ „ 4%	95.—
„ „ val. cor. 6%	120.—
Imprumutul căilor ferate ung.	118.30
Bonuri rurale ung.	94.—
„ „ croate-slavone	99.—
Obligațiunile desp. regalilor	93.75
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	188.—
Renta de hărțile austriacă	99.50
„ „ de aur austriacă	99.25
„ „ de aur austriacă	116.50
Losuri austriace din 1880	186.25
Acțiunile băncii austro-ungare	904.—
„ „ de credit ung.	374.—
„ „ de credit austr.	872.25
Scrieri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina“	102.—
Galbeni imperiațiești	5.70
Napoleon-d'ori	9.57
Mărci 100 imp. germane	58.97 1/2
London 10 Livre sterlingi	120.65

Bursa de Viena.

Din 28 Noembrie n. 1899.

Renta de aur 4%	116.60
Renta ung. v. c. 4%	95.20
Imprumutul căilor ferate ung.	119.80
Bonuri rurale ung.	118.25
„ „ croate-slavone	94.—
Renta de hărțile austriacă	99.60
„ „ argint austriacă	99.20
„ „ aur austriacă	116.75
Losuri austriace din 1880	187.—
Acțiunile băncii austro-ungare	906.—
„ „ de credit ung.	377.—
„ „ de credit austr.	876.70

Bursa de București.

Din 15 Noembrie v.

5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	82
5% „ am. 1881 97 1/2	5% „ urb. Buc.	87 1/2
5% „ „ 1892 99	5% „ Iași	85 1/2
5% „ „ 1898 99	Banca Națion.	2410
5% „ „ 1894 85	„ Agricolă	309
4% „ „ 1888 86 1/2	„ României	—
5% „ „ 90.94 82 1/2	„ de scont	274
4% „ „ 1896 87	Dac. Rom.	412
4% „ „ 1898 87	Națională	420
Convertite rurale	Patria	—
5% Obl. c. B. 1888	Construcții	55
4 1/2 „ „ 1890	Basalt artificial	—
5% „ „ 1895	Tramv. nou	—
5% „ „ Fonc. rur.	Baia centrală	110

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Bațea. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Convocare.

Domnii acționari ai societății comerciale pe acții „Mercur“ din Dej, prin aceasta se invită din nou la

adunarea generală ordinară,

care se va ține în 13 Decembrie st. n. 1899, la 10 ore a. m., în localul institutului „Someșana“.

Obiectele:

1. Raportul direcțiunii și comitetului de revisiune despre gestiunea anului trecut.
2. Statorirea bilanțului.
3. Eventuale propuneri.

Dej, la 28 Noembrie st. n. 1899.

Direcțiunea.

Ilustrații românești!

Cărți postale

ilustrații românești

„.....toate 'n tot Frumoase cât eu nici nu pot Mai frumoase s'-'mi socot — Cu mintea mea“

peste 20 variante,

care de care mai fermecătoare

Se află cu prețul de 5 cr. per bucată

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcel nr. 15.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicație populară a legii amintite. În această explicație se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Invetătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinții la stat în lungile seri ale iernii.

De Tormay Béla.

(184 pag. nari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Căștigul principal eventual 500.000 marce.

Înștiințare de noroc.

Pentru plățirea căștigurilor garantează statul.

Invitare de a lua parte la șansele de câștig

ale marelui loterii de bani, garantate de statul Hamburg, în care trebuie să se câștige sigur

11 milioane 349.325 mărci.

Căștigurile acestei avantajoase loterii, care, conform planului, conține numai 118.000 losuri, sînt următoarele, anume:

Cel mai mare câștig e eventual 500.000 mărci.

Premiu 300.000 mărci.	26 căștiguri à	10.000 m.
1 câștig à 200.000 „	56 „ à	5000 „
1 „ à 100.000 „	106 „ à	3000 „
2 căștiguri à 75.000 „	206 „ à	2000 „
1 câștig à 70.000 „	812 „ à	1000 „
1 „ à 65.000 „	1518 „ à	400 „
1 „ à 60.000 „	40 „ à	300 „
1 „ à 55.000 „	140 „ à	200 „
2 căștiguri à 50.000 „	36952 „ à	155 „
1 câștig à 40.000 „	9959 „ à	134, 104, 100 „
1 „ à 30.000 „	9351 „ à	73, 45, 21 „
2 căștiguri à 20.000 „		în total 59.180 căștiguri

cari în puține luni vin la sigură sortire în 7 despărțăminte (clase).

Căștigul principal al 1-meii clase e 50.000 marce, se urcă în a 2-a clasă la 55.000 m., în a 3-a cl. la 60.000 m., în a 4-a cl. la 65.000 m., în a 5-a cl. la 70.000 m., în a 6-a cl. la 75.000 m., în a 7-a cl. la 200.000 m. și împreună cu premiul de 300.000 m. eventual la 500.000 m.

Pentru clasa primă, fixată oficial, costă:

losul original întreg numai 3 fl. 50 cr.
jumătate numai 1 fl. 75 cr.
pătrar „ 90 cr.

Prețurile pentru clasele următoare, cum și lista exactă a căștigurilor, sînt evidente în planul de sortire, oficial, provăzută cu emblema statului, care plan la dorință îl trimite anticipando gratis și franco.

Tuturor participanților la jocul de loterie le trimite, fără specială cerere, îndată după efectuarea sortirii lista oficială a căștigurilor.

Plățirea și spedarea sumelor câștigate se face interesatilor direct prin mine, prompt și sub cea mai strictă discrețiune.

Comandele rog a se face prin asemnată postală, ori și prin rambursă.

Din cauza terminului apropiat al sortirii, comandele se se adreseze neamnat, ori cel mult până în

20 Decembrie a. c.

cu deplină încredere la

Samuel Heckscher sen.,

bancher și zaraf în Hamburg.

[328] 12—18

Ghete de zădăpă sau șușoni, părechea 2 fl.

Din cauza părăsirii comerțului și a strămătărei din Si iuu

Vînzare totală

(Ausverkauf)

pe lângă controlă oficială conform decizului magistratului orașenesc nr. 16498/1899.

Indeosebi deamă de atențiune e împrejurarea, că în scopul desfacerei grabnice am dispus ca din toate **stofele, fine, de lână de oaie**, de diferite sorte, trimise în deposit la

Atelierul meu de croitorie,

se să confecționeze vestimente pentru bărbați și copii, pe măsură. On. public are deci ultima și cea mai bună ocaziune a se aproviziona cu vestimente ieftine și bune, de confecțiune proprie și nu fabricate.

Ghete, pâlării și ploiere, cum și toți ceialalți articli, cât timp va ține proviziunea prezentă, se vor vinde asemenea în **desfacere totală** (Ausverkauf).

Localul de prăvălie e de închiriat încă pe **cinei ani** următori.

Stelajurile și întreg aranjamentul prăvăliei sînt

de vînzare

cu prețuri ieftine.

Cu distinsă stimă:

Isak Ascher,

deposit de vestimente

[318] 10—15

Sibiu, strada Cîsnădiei nr 4—6 în edificiul Comandei de Corp.

Ghete de zădăpă sau șușoni, părechea 2 fl.

Din cauza liquidării și mutării din Sibiu vînzare totală (Ausverkauf) pe lângă controlă oficială.